

treball

PROLETARIIS DE TOTS
ELS PAISOS: UNIU-VOS!

ORGAN CENTRAL DEL P.S.U. DE CATALUNYA

Núm. 258 — Barcelona, octubre 1964

Preu : 1 pta

CATALUNYA GUANYA TERRENY

per Gregori LOPEZ RAIMUNDO

A primers de setembre, en una reunió amb un grup de camarades que estan al front d'importantes organitzacions del P.S.U. a Barcelona, ens interrogàvem sobre els camins per aconseguir que la lluita de la classe obrera de Catalunya arribi a breu terme al nivell d'organització, d'unitat i decisió combativa que té la dels miners asturians.

Argumentàvem aleshores que la gran similitud existent entre els problemes i aspiracions dels treballadors de les diverses mines asturianes, i la concentració de les mines en una zona territorial relativament petita, facilitava la unitat i l'acció comú entre els miners. Tots coincidíem, tanmateix, que aquesta era només una circumstància favorable, i que l'elevat nivell de consciència i d'organització revolucionàries dels miners d'Astúries era degut fonamentalment a que, des del 1957 fins avui, han realitzat més accions de lluita que cap altre nucli de la classe obrera espanyola. Per això arribàvem a la conclusió que el camí per tal de posar Catalunya al nivell d'Astúries no podia ser altre que la multiplicació de les lluites d'empresa, l'establiment de formes de coordinació entre aquestes lluites, la constitució de més Comissions Obreres d'empresa i de ram d'indústria i la realització d'accions generals cada cop més vigoroses.

Aquest objectiu ens semblava realitzable a curt terme, car enteníem que Astúries no està aïllada d'Espanya, no és un cas especial. Els miners asturians són, en els últims anys, l'avantguarda indiscutible del proletariat espanyol. Però aquesta avantguarda no avança sola. El gruix de l'exèrcit també avança amb ella —les manifestacions i vagues de Madrid i del País Basc ho demostren— i tot indica que no està lluny el dia que la classe obrera de Catalunya ocuparà també, juntament amb els seus germans de classe d'Astúries i d'altres indrets, un lloc a primera línia del combat obrer.

Les informacions que es donen a les pàgines centrals d'aquest número de "TREBALL" revelen que la lluita dels treballadors de Catalunya guanya terreny. En menys de dos mesos s'han produït a Catalunya més parades de treball, vagues, accions de baix rendiment i manifestacions de carrer que durant els sis mesos anteriors. Les últimes lluites demostren a més, una major combativitat. N'és un signe evident la tendència a portar la lluita al carrer que s'aprecia a la manifestació realitzada pels tramviaris de Barcelona davant les oficines de la Companyia i, sobre tot, a la manifestació dels

500 treballadors de la CATEX d'Olesa de Montserrat, que el 17 de setembre recorregueren els carrers de la vila enarborant pancartes en les quals exigien salaris dignes.

Algunes de les darreres accions, com la "vaga italiana" dels transports col·lectius de l'extrarradi de Barcelona, revelen no sols una gran decisió combativa, ans també un notable avanç cap a la coordinació, cap a la lluita en comú de milers de treballadors d'empreses diverses.

També s'està passant a una utilització més resolta de les possibilitats legals, de la que n'és prova l'assemblea tèxtil del 4 de setembre, que els assistents van saber convertir en factor impulsor de la lluita que hom venia lliurant a les empreses més importants del Ram de l'Aigua. Els càrrecs sindicals, les assemblees convocades pels jerarques, els locals dels sindicats i altres ressorts de la podrida

LA VICTORIA DELS REGANTS DE L'URGELL

"El Canal ja és del país!" Aquest crit joïós va ressonar de poble en poble, de boca en boca, en pic fou coneguda la notícia que el litigi havia estat fallat a favor dels regants. Les campanes llençades al vol simultàniament, d'un cap a l'altre de l'Urgell, repicaven a victòria!

La tenaç resistència, prolongada durant dos anys, contra el pagament de l'abusiu augment del preu del cànon de reg imposat als regants per la Societat del Canal d'Urgell, no ha estat endebades. El descarat lladronici de la Companyia, "legalitzat" pel Govern, va enfortir la decisió del país d'exigir el respecte del seu dret de propietat.

Que ningú dubti que si aquesta voluntat dels regants no s'hagués manifestat de manera unànim i increbantable, el govern del general Franco, d'una manera o altra, hauria cercat el mitjà de prolongar l'explotació del Canal a profit del capital financer.

El fet que cal capitalitzar és que les aigües del Canal han deixat d'ésser, per sempre més, una font de la qual rajaven sucosos profits acaparats per uns quants membres del Consell d'Administració i de l'oligarquia financera catalana.

Ja no serà mai més possible doblar el cànon d'un sol cop!

Ja no es podrà repetir el fet escandalós que **ni una sola peseta** dels milions i milions que el dit augment ha reportat als

RADIO ESPANYA INDEPENDENT (Estació Pirenaica)

Emet diàriament de les 7 fins a les 7'50 del matí per ones curtes de 30, 39, 43 i 48 metres.

De 2 a 3 de la tarda, **programa de sobretaula** per ones curtes de 21, 25 i 27 metres.

De dos quarts de 6 de la tarda a dos quarts d'una de la nit, per ones curtes de 30, 39, 43 i 48 metres.

Els dilluns i el dijous al vespre, emet en català.
¡CATALANS: ESCOLTEU-LA!

bastida de la C.N.S., estan essent utilitzats pels treballadors per a posar-se d'acord, per a coordinar la seva acció i per a donar un caràcter obert a la lluita pels seus reivindicacions econòmiques i polítiques. Naturalment, el que decideix en la lluita obrera és l'acció extra-legal a les empreses o al carrer, però la defensa oberta de les demandes obreres a través de tota classe de mitjans i possibilitats legals pot ser —ja ho està essent— un eficaç complement.

Com no podia deixar de passar, en desenvolupar-se les lluites, s'està produint un desenrotllament paral·lel del moviment d'oposició sindical. En els dos darrers mesos han sorgit noves comissions obreres d'empresa i de ram industrial, una de les quals, d'abast a tot Espanya, està integrada pels representants de sis comissions regionals. Moltes d'aquestes comissions
(Continúa a la pàg. 2)

esmentats personatges, no hagi estat destinada a les obres tan indispensables de conservació i millorament de les canalitzacions!

Allò que justifica el repic victoriós de les campanes és que els regants de l'Urgell han arrabassat a una empresa capitalista, **que no tenia altra raó d'existir que el profit**, no pas un dret simbòlic de propietat sobre les obres del Canal, sino el dret real de gestió i administració d'un bé comú.

D'ara endavant, tota pesseta demanada als regants, haurà d'ésser per cobrir despeses justificades i obres d'interés general, decidides per la majoria dels regants.

Per completar i consolidar la victòria, allò que cal, ara, són homes honrats i capaços al capdavant de cada organisme i **COMPTES CLARS I NETS!**

Fem confiança als pagesos de l'Urgell!

Units, han guanyat una gran batalla contra la rapacitat del capital financer i del seu Govern.

Units, sabran aprofitar les favorables condicions actuals de progrés constant de l'afany de justícia, llibertat i democràcia per tal d'exigir que els organismes dirigents de la comunitat de regants siguin veritablement representatius de totes les capes de la pagesia i esdevinguin l'eficaç instrument de defensa i administració dels interessos de les 30.000 famílies pageses de l'Urgell.

(Vé de la pag 1)

obreres han editat circulars i octavilles en relació amb les lluites que dirigeixen, i en els darrers dies ha sortit LA VEU DELS TREBALLADORS, òrgan de l'Oposició Sindical Obrera de Barcelona.

Tot això encara no pot equiparar-se a les vagues d'Astúries dels últims tres anys, però són passos positius que disminueixen la distància que la classe obrera de Catalunya ha de recórrer per a posar-se a l'alçada de l'asturiana.

Les possibilitats de cobrir aquesta distància a curt terme es veuen augmentades pel fet que assistim també a una activització de la lluita antifranquista d'altres capes del poble. La manifestació realitzada l'11 de setembre a Barcelona, on estava situat el monument a Rafael de Casanova que els franquistes van destruir, ha estat un dels actes d'unitat i d'afirmació antifranquista més importants realitzats sota el franquisme per les forces de l'oposició catalana. En les últimes setmanes, les autoritats franquistes empren la repressió no sols contra els treballadors, sinó també contra personalitats d'altres grups socials. Entre els multats pel Governador de Barcelona, per la seva participació a la manifestació de l'11 de setembre, trobem els noms d'alguns caracteritzats representants de la burgesia democràtica de Catalunya. L'editor Max Cahner, d'origen alemany, però fill de mare catalana i resident a Catalunya des de fa molts anys, ha estat expulsat del país com a repressàlia per la magnífica tasca de difusió de la cultura catalana que realitza al front d'Edicions 62. Recentment la policia de Barcelona va assaltar un local de les Joventuts Obreres Catòliques de Barcelona per tal d'incautar-se d'unes octavilles amb el text d'una homilia pronunciada aquest estiu per l'Abat de Montserrat. L'homilia incita els joves catòlics a la lluita per les llibertats democràtiques i en defensa dels drets dels treballadors, la qual cosa explica l'acció policíaca.

Es pot preveure, per tant, que l'ofensiva empresa pels treballadors trobarà — ja l'està trobant — el suport solidari de la lluita de les capes no proletàries del poble, interessades com els treballadors mateixos a posar fi al règim distatorial i a la conquesta de la democràcia. Desenvolupant les accions obreres en curs, extenent-les a noves empreses i a noves zones industrials de Catalunya, es poden crear aquest mateix hivern condicions favorables per a portar a terme accions generalitzades, que facin de Catalunya una nova Astúries en la marxa dels pobles d'Espanya cap a la preparació de la vaga general política.

MANIFESTACIONS A OLESA

El 17 de setembre ha tingut lloc a Olesa de Montserrat una manifestació de 500 treballadors amb pancartes a les quals es llegia **Volem salaris dignes**. La majoria dels manifestants eren obrers de les dues fàbriques tèxtils de l'empresa CATEX, SA. La Guàrdia Civil va detenir un dels obrers que portava una pancarta, i aleshores un dels jurats d'empresa, que prenia part a la manifestació i que ensems és Vocal Nacional, va sortir en defensa seva i va acompanyar-lo, quedant retingut amb ell a la caserna de la Guàrdia Civil. Unes hores més tard van ser alliberats tots dos, però a les 5 de la tarda va ser detingut altre cop el Vocal Nacional, juntament

El propassat mes de juny va acabar la vigència del tercer Conveni del Ram de l'Aigua. Uns dies després, tots els enllaços i obrers de l'empresa "**Perchas y Aprestos**" van signar un escrit dirigit al President del Sindicat Tèxtil de Barcelona, demanant l'elaboració urgent d'un nou Conveni que tingui en compte l'actual carestia de la vida. Els enllaços de la **Parsus** van fer un altre escrit semblant. A primers de juliol hi va haver treball lent per tal de recolzar aquestes peticions a can **Benguere**l i a algunes seccions de **Bertrand i Serra** i de la **Illa**.

Aleshores, el jerarquies del Sindicat van formar una "comissió" amb alguns jurats i enllaços dels que fan el joc a la patronal, per a elaborar una proposta de Conveni. Mentres tant, el malestar s'estenia a totes les empreses del Ram.

El 2 de setembre hi va haver una parada total de treball a la **Figueres**, i treball lent a la **Benguere**l i a can **Quera**. La policia es va presentar a fer amenaces, però no hi va haver cap detenció. Aquestes accions i la pressió dels enllaços i jurats va decidir els jerarquies a convocar una reunió per al dia 4 de setembre. Hi assistiren uns 500 enllaços i jurats. En aquesta reunió, la "comissió", pressionada pels treballadors, va dir que demanava un augment del 40% dels salaris reals. Un advocat, que representava a la patronal, va oferir el 19'7%. Els jerarquies pensaven que podrien controlar la marxa de la reunió amb la seva demagògia habitual, però a continuació s'els va escapar de les mans, i la reunió es va convertir en una veritable assemblea obrera. Un jurat de **Bertrand i Serra** va dir que la "comissió" no representava els treballadors i que ells exigien l'augment del 40%. Un obrer va intervenir per demanar que els Convenis fossin revisats cada 6 mesos (es a dir, en la pràctica, demanava l'escala mòbil). Un enllaç de can **Medir**, del Poble Nou, va dir que el carnet d'enllaç no servia per a res, que els treballadors volien realitats i no promeses i que caldrà anar a la lluita per aconseguir el que es necessita. Amb tot això s'havia creat un gran ambient a la sala, els assistents aplaudien amb entusiasme aquestes intervencions i es veia que els jerarquies estaven cada cop més espantats. Un obrer de 60 anys va pujar al micròfon i va parlar en català: "**Companys! Tot això és una comèdia**", va dir assenyalant els jerarquies. "**Ens estan prenent el pèl. A salari petit, treball petit.**"

amb altres tres membres del Jurat d'Empresa de la CATEX, SA. A la nit, la població d'Olesa va manifestar en grups, davant de la caserna de la Guàrdia Civil, la seva indignació per aquestes detencions.

L'endemà al matí els detinguts foren traslladats a Manresa, mentre el Governador Civil de Barcelona rebia una comissió d'obrers de la CATEX, SA. La mateixa nit, els quatre detinguts foren posats en llibertat i van ser rebuts per la població d'Olesa amb grans mostres d'alegria i de simpatia. Els obrers recorrien els carrers de la població en grups, celebrant la seva victòria.

LA LLUITA AL RAM DE L'AIGUA

Si esteu d'acord, des del dilluns, poc treball! La sala s'ensfonsava d'aplaudiments. Encara hi hagué d'altres intervencions abans que els jerarquies suspenguessin la reunió. A la sortida, tothom comentava que el dilluns dia 7 calia començar el treball lent.

El dissabte dia 5 es va saber que el Conveni passava a la Delegació del Treball perquè la patronal només ofereix un setmanal de 1.000 ptes. (l'actual per a un oficial, amb primes, antiguetat i beneficis, és de 800 ptes.) i els obrers demanen 1.250 ptes.

El dia 7 hi va haver treball lent tot el dia a "**Perchas y aprestos**", a la **Benguere**l, a la **Illa**, a can **Felipa** i a diverses seccions de **Bertrand i Serra**. A can **Quera** hi va haver parada total des de les 6 del matí fins a les 12, i a migdia van engagar però amb treball lent. El 14 de setembre hi va haver parada total d'una hora a **Benguere**l, a **Parsus** i a la **Illa**. **Bertrand i Serra** segueix fent treball lent (reducció del 50%).

Els treballadors del Ram de l'Aigua segueixen portant endavant la lluita i es proposen d'arribar a una vaga general del Ram.

LES ACCIONS ALS TRANSPORTS URBANS

El dia 24 d'agost, al matí, més d'un miler de tranviaris es van concentrar al davant de les oficines de la Companyia de Tranvies, al carrer de Borrell, prop del Mercat de Sant Antoni. Protestaven contra el nou Conveni Col·lectiu que l'empresa els vol imposar. El director va baixar al carrer per parlamentar amb els treballadors, mentre diversos cotxes de la policia voltaven la concentració. Un jove tranviari, en nom dels seus companys, va exposar les reivindicacions: que el salari del nou Conveni no absorbeixi les millores adquirides (la qual cosa significa unes entrades mensuals de 6.000 ptes. com a mitja). Quan el director es va retirar, la policia va intentar detenir el jove que havia parlat, però els seus companys van voltar el policia i van obligar-los a que el deixessin anar.

El primer d'octubre els treballadors de les línies de transports suburbans, per recolzar la seva demanda d'augment de salari, han iniciat una espectacular acció de marxa lenta. Prenen part en aquesta acció els tranvies 55 i 70 i els autobusos NC (Barri de la Salut), BS (Sant Adrià), BC (Santa Coloma), PR (Prat de Llobregat), els de Cornellà, els d'Universitat-Sant Just, els de Plaça Tetuan-Mollet, i d'altres. Els trajectes es fan ara en un temps que, de vegades, és més del triple del normal. A més, els cobradors compleixen estrictament el Reglament que limita a un nombre determinat la quantitat de passatgers admesos en cada cotxe.

El dia 10 d'octubre l'acció continua amb la mateixa fermesa i amb tendència a estendre's a les línies de tranvies i d'autobusos d'Horta. A Badalona i Sant Adrià, el públic dona suport a la lluita dels treballadors del transport, malgrat la vigilància de la Guàrdia Civil i de la Policia Armada.

MANIFESTACIÓ A BARCELONA PER LES LLIBERTATS NACIONALS DE CATALUNYA

Les forces polítiques d'oposició havien treballat intensament en la preparació de la manifestació de l'11 de setembre al lloc on, abans del franquisme, hi havia el monument de Rafael de Casanova. Unes setmanes abans ja circulaven fulls i octavilles i —fins i tot— cintes magnetofòniques amb l'himne d'"Els Segadors".

Des de primera hora del matí del dia 11, la cruïlla dels carrers Girona-Ronda de Sant Pere - Ali Bey estava ocupada per la Policia Armada amb els seus jeeps. Poc abans de l'hora de la manifestació —les 8 del vespre— ja hi havien grups, especialment a la vorera de la Ronda, esperant. De cop i volta, els grups travessaren el carrer i es dirigiren a la placeta, on iniciaren una manifestació de recorregut circular. La policia situà diverses parelles als xamfrans per a evitar-ho. Aleshores els manifestants, que ja passaven del miler, van iniciar un recorregut voltant de l'un a l'altre dels cinc cantons de la cruïlla, com en una gran rotllana. Predominaven els joves de menys de 25

anys i s'hi veien moltes noies. Hi havia grups que cantaven una cançó de Raimon: "D'un temps que ja és un poc nostre, d'un país que ja anem fent..." La Policia Armada s'anava impacientant, però es limitava a treure els manifestants d'un lloc i després d'un altre. Quan la massa de manifestants ja arribava a uns 2.000, es posà en moviment per les voreres de banda i banda de la Ronda, en direcció a Urquinaona. Se sentiren crits de "Catalunya! Visca!" i quan la manifestació arribava al carrer del Bruch, la Policia Armada carregà amb les porres i dispersà els manifestants, alguns dels quals entraren a les boques del Metro perseguits pels policies. Hi van haver 7 detinguts, però tots van ser posats en llibertat al cap d'unes hores. A la manifestació hi prengueren part moltes personalitats polítiques de l'oposició, i pràcticament tota la intel·lectualitat catalana hi va estar representada. El gruix de la manifestació estava format per treballadors i estudiants.

ACCIONS A LES FABRIQUES

Al tèxtil de Terrassa

Des del mes d'agost es produeixen protestes a diverses fàbriques. El 14 d'agost, a **Sala i Badrinas**, els dos torns de dones van parar perquè l'empresa volia obligar cada treballadora a portar dues bandes de contínues. A la nit, el torn d'homes va continuar l'acció. A **Torredemés, La Anònima i Humet**, l'ambient és de lluita. A l'**Electra** no hi ha hagut entesa sobre el Conveni metal·lúrgic i s'ha començat el treball lent.

A la "Siemens", de Cornellà

El 29 d'agost, els treballadors han fet una parada d'un quart d'hora per a recolzar les reivindicacions següents: 1. Readmissió dels companys acomiadats per la gran vaga de setembre del 1962. 2. Augment dels salaris. 3. Mensualitat extra, en espera del nou Conveni que començarà a aplicar-se a primers d'any. Els obrers de la Siemens diuen que l'ambient és tan bò com a l'any 62.

A "Plàstics Guisaca", de Terrassa

El 29 d'agost els tres torns van parar totes les màquines per exigir que fossin suprimides les sancions que l'empresa pretenia d'aplicar a alguns obrers. L'empresa volia sancionar aquèstos treballadors per haver encapçalat una lluita anterior en demanda de cobrar per 8 hores el que l'empresa venia pagant per 12. L'empresa ha fingut que recular i aixecar totes les sancions.

A la "Rivière", de Barcelona

Des de primers de setembre es fa treball lent. Els obrers mostren gran decisió i valor, enfrontant-se àdhuc amb la policia. El dia 14 els obrers del torn de la tarda es van concentrar al pati per a exigir un setmanal de 1.100 ptes. Davant de la negativa de l'empresa, a partir de l'endemà, el rendiment dels telers ha baixat al 50%.

A "Autos Florida SA", de l'Hospitalet

Els treballadors d'aquesta empresa d'autobusos que fa el servei interior de la ciutat, s'han declarat en vaga, unint-se

al moviment iniciat pels seus companys de Barcelona. Els dies 9 i 10 d'octubre, dels 8 cotxes que circulen normalment a cada línia, només en circulava un i a marxa lenta.

A "Metalúrgica Alpur"

La producció ha baixat al 50%. Aquesta acció de treball lent té per objecte obtenir que la setmanada sigui augmentada en 350 ptes. i que sigui suprimit el treball a preu fet.

A la "Montesa" de Barcelona

Els treballadors han demanat un augment de salari del 20%. Hi ha un gran malestar davant de la negativa de l'empresa. Es parla d'anar a la vaga.

A la "Roca", de Gavà

La lluita que porten els treballadors ja ha aconseguit que no sigui obligatori fer hores extres. Abans, la Direcció sancionava els qui es negaven a fer-les.

A la "Hispano-Olivetti", de Barcelona

El dia 1 d'octubre circulaven octavilles signades per la Comissió Obrera de la fàbrica en les que es demanava un salari de 190 ptes. per al peò per 8 hores de treball, 200 ptes. per a l'especialista, i 210, 220 i 230 per als oficials de 3a., 2a. i 1a., apart de les primes i plusos. Les octavilles demanaven, a més, escala mòbil i proposaven dues parades de treball, una per al dimecres dia 7, al matí, i una altra per al dijous dia 8, a la tarda.

El dia 7 d'octubre, a les 11 del matí, s'ha fet una parada de treball d'una hora de duració. Ha participat a l'acció la quasi totalitat de la plantilla, a excepció de les seccions de muntatge, fusteria i fundició. El dia 8, vist que l'empresa només ofereix un augment de 100 a 200 ptes. mensuals, els treballadors han fet una altra parada d'una hora, a les 5 de la tarda. Es calcula que han participat a l'acció gairebé 3.000 obrers. L'entusiasme és gran i tothom recorda que és l'aniversari del començament de l'acció de treball lent de l'any passat, que va durar set setmanes.

LA LLUITA MAGNIFICA DELS METAL·LÚRGICS LURGICS DE MADRID

El 2 de setembre, al centre de Madrid, davant del Sindicat del Metall, a la Gran Via, hi va haver una concentració de 10.000 metal·lúrgics per a sostenir les reivindicacions que, dintre del Sindicat, 300 enllaços i jurats discutien amb els jerarques. Els obrers exigien la immediata aplicació de l'augment del 20% dels salaris que s'els havia promès. La discussió, tallada per crits de "A la vaga!", va obligar els jerarques a admetre una altra reunió per al dia 16, en la qual s'hauria de donar una solució definitiva als problemes plantejats.

El dia 16, a les 7 de la tarda, hi havia milers d'obrers concentrats al Paseo del Prado, davant de la Delegació Nacional de Sindicats. A l'interior, uns 600 obrers reclamaven a crits la presència dels jerarques. El vicesecretari nacional d'ordenació social comunicà, en arribar, que el govern havia concedit l'augment del 20%, però els obrers seguien cridant: "Volem sindicats nostres!", mentre a l'exterior milers de treballadors exigien: SINDICATS INDEPENDENTS! DRET DE VAGA! LLIBERTAT! La circulació quedà interrompuda al Paseo del Prado. La Policia Armada carregà la concentració amb les porres, però els obrers s'enfrontaven amb els guàrdies i refeien immediatament la concentració en un altre lloc. Dues vegades va ser tallada la circulació al xamfrà amb el carrer d'Atocha i en un altre lloc, al davant del Hotel Nacional. Molts joves s'enfilaven als cotxes detinguts per força per dirigir la paraula als manifestants. A tot arreu se sentien crits de **Sindicats Lliures! Fora la policia! Volem llibertat!**, mentres hi havien xocs amb els guàrdies, ferits per les dues bandes i detencions.

Una gran emoció i entusiasme omplena els treballadors que consideren les manifestacions del 16 de setembre com l'acció més important realitzada a Madrid des de fa 25 anys.

En total, hi hagué 110 detinguts, però tots foren posats en llibertat l'endemà al migdia, quan la fàbrica **Standard** (la més gran de Madrid) es va posar en vaga fins que tornessin els 17 companys detinguts. A la **Pegaso** no van arribar a la vaga, perquè els 2 detinguts d'aquesta fàbrica foren deixats en llibertat, amb tots els altres, abans del terme que els treballadors havien donat a l'empresa.

Els metal·lúrgics de Madrid no sols han imposat amb la seva acció el 20% d'augment dels salaris, sino que han portat al carrer les reivindicacions més sentides avui per tots els treballadors: la llibertat sindical i el dret de vaga.

HEROISME AL PENAL DE BURGOS

Les antenes de Ràdio Espanya Independent, "Mundo Obrero" i la premsa estrangera han fet conèixer els esdeveniments que han tingut lloc al Penal de Burgos el passat mes de setembre.

Igual com, fa uns mesos, els presos polítics van imposar el respecte a la llibertat de consciència dintre de les presons de Franco —amb l'ajut de tots els demòcrates, entre els qui va destacar la neta posició de l'Abat de Montserrat—, ara fa un temps que lluiten per a que sigui eliminat el "desfile militar" a que s'els obliga cada diumenge, com a supervivència dels temps del més rabiós feixisme.

Els diumenges 13 i 20 de setembre, 23 presos polítics van ser tancats en cel·les de càstigs, per participar al "desfile" amb pas normal, civil, i negar-se a girar el cap envers el director, com aquest exigeix, sense base en cap Reglament. El dia 24 de setembre, dia de la festa de la Mercè, en que tradicionalment són autaritzats a entrar a la presó els fills dels presos menors d'onze anys, hi havia, doncs, 23 presos polítics tancats a las cel·les de càstig del Penal de Burgos. Els seus companys, formats al pati per a una cerimònia oficial, van cridar davant de les autoritats: **Abaix el feixisme! Amnistia! Llibertats democràtiques.** A continuació, tots els presos polítics i alguns de comuns, que s'havien unit als crits, van ser també tancats en cel·les.

A l'exterior del Penal, les dones que esperaven amb els seus fills l'hora de la visita, van reaccionar unànimement quan se les va dir que els fills dels castigats no podrien entrar: —**Doncs els nostres, tampoc!** I, a continuació, van organitzar una emocionant manifestació que va creuar el centre de Burgos, la Plaça de la Catedral i el Govern Civil, portant a davant un grup de nens amb una pancarta en la qual es llegia: **Amnistia per als nostres pares,** fins que la policia els va arrencar la pancarta i, després, va dissoldre la manifestació. La premsa francesa ha fet conèixer al món fotografies emocionants d'aquesta sèrie de fets increïbles.

Perquè, encara que sembli impossible, les víctimes del franquisme, tancades a la presó, a les mans del seu enemic, no estan vençudes, segueixen allà dins la lluita per la democràcia i per la llibertat. Per a ells l'únic que ha canviat és el terreny del combat. Ara prossegueixen la lluita en unes altres condicions. I quines condicions!

Un dels presos de Burgos que ara estan tancats en cel·les de càstig, Miquel Nuñez, membre del Comitè Executiu del P.S.U. de Catalunya i del Comitè Central del P.C.E., ho explicava el propassat mes de setembre en una carta que ha dirigit al Consell de Ministres de Franco:

"... la quasi totalitat dels presos polítics encara empresonats, vam ser segrestats per la policia política i torturats per ella, vam permanèixer en els seus locals setmanes i àdhuc mesos, sense que es complís el precepte legal que exigeix posar els detinguts a les 72 hores a la disposició de les autoritats judicials, i sobre tot, sense que es respectessin en nosaltres els drets essencials de la persona humana com denunciaren públicament 10 intel·lectuals presos polítics en document dirigit el mes de novembre del 1963 al Sr. Fraga Iribarne, el qual no es va dignar a contestar ell mateix, si no s'interpreta com a resposta les sancions que van ser imposades als signants per expo-

sar la veritat honestament i coratjosament.

"S'ens ha jutjat, a més, en Consells de guerra i per lleis d'excepció, aplicant-nos lleis derogades (com el cas dels molts que vam ser condemnats per la cèlebre llei del 2 de març del 1943), sense adequades garanties de defensa, equiparant les activitats polítiques que a qualsevol país d'Europa constitueixen l'exercici de les llibertats ciutadanes, al delictes de rebel·lió militar. Per si això fos poc, a la majoria dels Consells de Guerra ha actuat com a Ponent el comandant D. Manuel Fernández Martín, que careixia de l'imprescindible títol jurídic universitari, exigint per a tal funció, per la qual cosa estan viciats de nul·litat tots els Consells als quals ha participat aquest fals Ponent. Desgraciadament, en aquests Consells es dictaren gran nombre d'irreparables sentències, prop de quatre mil penes de mort, de les quals segons sembla van ser executades un 85% aproximadament, entre elles la que va posar fi criminalment a la vida exemplar i abnegada de Julián Grimau...

"Així, il·legals les nostres detencions, il·legals els Consells de Guerra i les condemnes que ens van ser imposades, resulta il·legal, antijurídica i inhumana, la nostra permanència a la presó que constitueix un veritable segrestament, una violació dels drets de la persona humana.

"Es necessari posar fi a un tal estat de coses. L'excarcellació immediata, la urgent promulgació d'una total amnistia per als presos i exiliats polítics sense discriminació, constitueixen una inajornable necessitat nacional en bé del present i futur d'Espanya. Aquest seria un primer pas d'extraordinària importància en l'eliminació de les formes feixistes de poder i en l'acostament a una solució democràtica i pacífica dels problemes pendents."

Després de dir que els presos polítics exigeixen —mentre no sigui promulgada l'amnistia— el reconeixement de la seva personalitat i dels drets que com a tals els corresponen, legalitzats per un Estatut per a Presos Polítics integrat en el Reglament dels Serveis de Presons, Miquel Nuñez continua:

"Hem portat la nostra situació i problemes, l'antijuridicitat de la repressió política exercida sobre nosaltres als organismes oficials, a les autoritats governamentals. Ens hem dirigit a la Direcció General de Presons i al Ministeri de Justícia, a diverses Capitanies Generals i al Ministeri de l'Exèrcit, al Ministeri d'Informació, a les Corts Espanyoles, al Tribunal Suprem.

"No hem rebut satisfacció, ni resposta. Aquest silenci té per a nosaltres una inequívoca significació. La persistència en la violència i en la injustícia contra els presos polítics; la negativa a reconèixer la nostra condició i els drets que ens corresponen; la decisió governamental de continuar situant l'odi polític per damunt dels interessos nacionals, impeding la marxa cap a l'Estat de Dret, cap a la normalitat cívica a Espanya.

"¿Què podem fer per la nostra part els presos polítics davant una tal actitud del Govern del general Franco?"

"Només ens queda un camí. Emprar, d'ara endavant, totes les nostres energies, tots els mitjans al nostre abast, per a obtenir justícia i la reparació que s'ens

deu. No vacillar en el nostre esforç fins que siguem reintegrats, com a membres amb tots els drets, a la societat espanyola."

Tots els catalans no podem deixar sense resposta la crida implícita que hi ha en aquesta carta de Miquel Nuñez, a ajudar els qui —en les pitjors condicions— segueixen lluitant per la justícia i per la democràcia. Amb Miquel Nuñez segueixen aquest heroic combat Pere Ardiaca, Vicent Cazarra, el Dr. Gutiérrez Díaz i tants d'altres presos polítics catalans. Però en aquest combat contra el mur de silenci de què els vol rodejar el règim de Franco, no estan sols. Tots els catalans de sentiments humanitaris faran sentir la seva veu, cadascú pels mitjans al seu abast, en defensa d'aquests homes que avui l'odi té tancats en cel·les de càstig al Penal de Burgos.

PROU REPRESSIO!

Mentre el govern franquista, d'una banda, intenta presentar un aspecte mitjanament civilitzat que correspongui a la política de liberalització, d'altra banda, en el secret del Tribunal d'Ordre Públic i de les presons, la màquina repressiva feixista s'afanya a treballar ràpidament contra tots els demòcrates que lluiten, en diversos fronts, per la llibertat.

En les properes setmanes, el Tribunal d'Ordre Públic es proposa liquidar els expedients de diversos detinguts de tot Espanya. De fora de Catalunya estan pendents de judici: José Sandoval, membre del C.C. del P.C.E., per al qual el fiscal demana 33 anys de presó, i els seus companys per als quals es demanen penes compreses entre els 4 i els 23 anys; els cinc components de la Comissió Obrera de Biscaia, per als quals el fiscal demana 3 anys de presó per "associació il·lícita", malgrat que aquesta Comissió ha estat rebuda com a tal per les autoritats de Bilbao i pels ministres de Franco; el jove poeta Carlos Alvarez, al qual es demanen 5 anys per haver protestat per l'afusellament de Julián Grimau; vuit miners asturians que seran jutjats separatament en 3 grups sota l'acusació de voler incitar a la vaga, quan van tornar a les seves mines respectives, després d'haver sofert una pena governativa de deportació.

De Catalunya, segueixen pendents de judici: Norbert Orobítg, Domingo Ferrer i els seus companys, acusats de cridar a un boicot als transports a Sabadell el 2 de maig; Pere León Martínez i altres antifranquistes, detinguts a rel de la manifestació del 26 de maig al carrer de Pelayo, per als quals es demanen penes de fins a 12 anys de presó; catorze intel·lectuals i estudiants de la Universitat de Barcelona, detinguts a primers de juny, per als quals es demanen penes de 3 i 6 anys de presó.

El Tribunal d'Ordre Públic es proposa, doncs, funcionar a marxes forçades, a preu fet, i —sobre tot— silenciosament. Però aquestes intencions poden ser contrarrestades per la mobilització de tots els demòcrates i persones de sentiments humanitaris. Cal que cada dia el Ministre de Justícia i el Tribunal d'Ordre Públic, a Madrid, rebin protestes, cartes i telegrames, protestant per aquests processos, exigint la llibertat per als presos polítics.